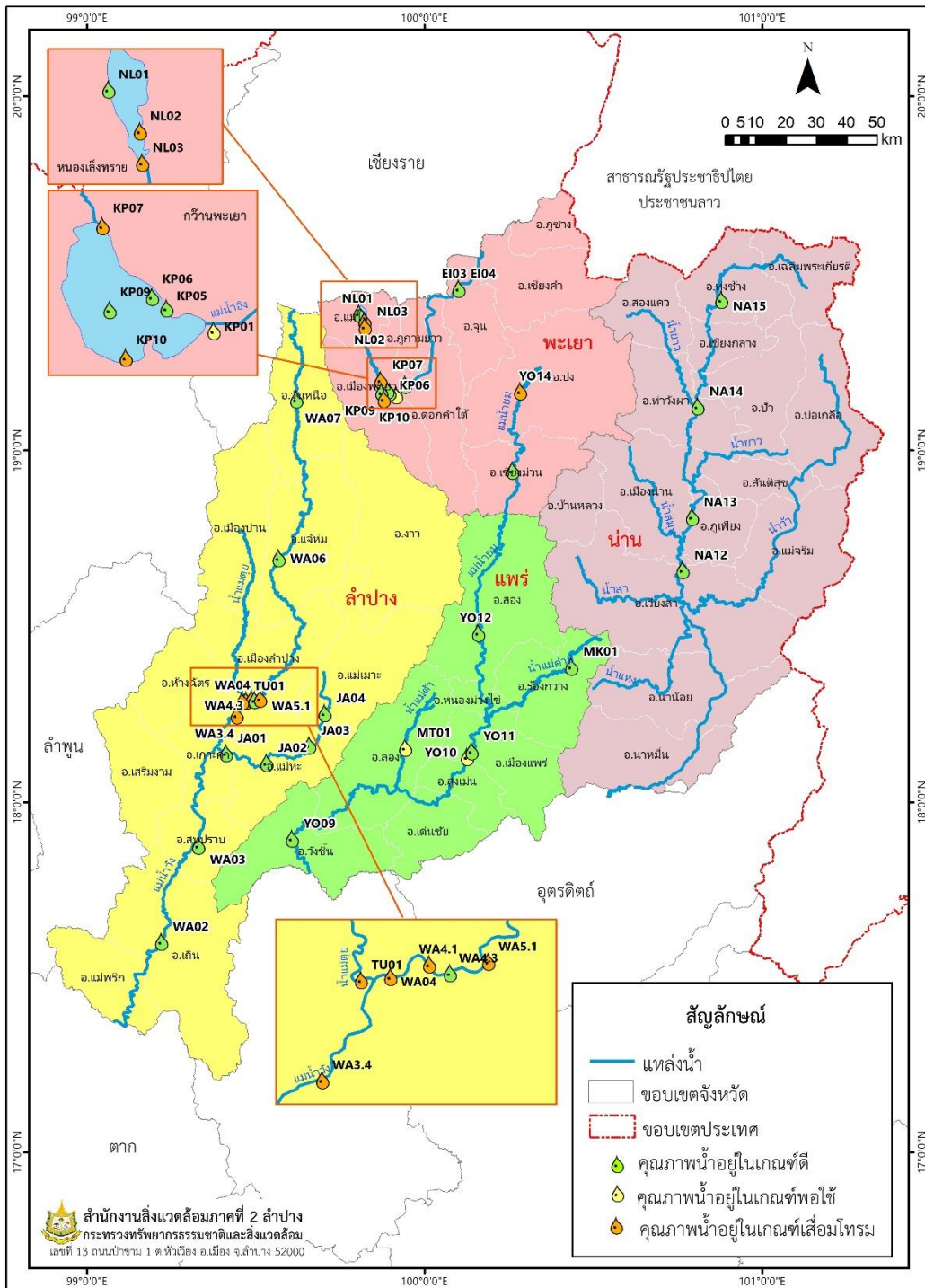

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
 ประจำปีไตรมาสที่ 1 เดือน ตุลาคม – เดือน ธันวาคม 2560

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 (ลำปาง) ติดตามตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน เพื่อประเมินคุณภาพน้ำโดยเทียบกับมาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน และดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index, WQI) ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง พะเยา แพร่ และน่าน ครั้งที่ 1/2561 ระหว่างวันที่ 20-24 พฤศจิกายน 2560 จำนวน 38 สถานี ดังรูปที่ 1

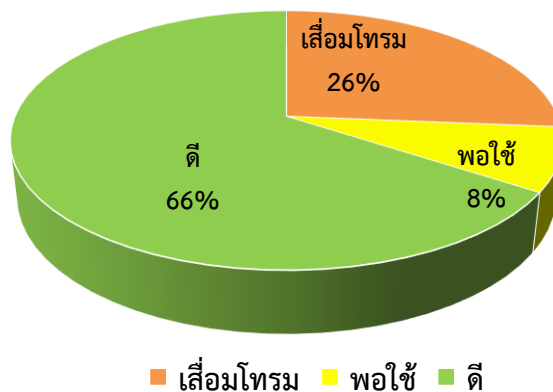

รูปที่ 1 แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบ และสถานีเก็บตัวอย่างน้ำแหล่งน้ำผิวดิน สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2

เมื่อประเมินค่าที่ตรวจวัดได้ โดยการใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index, WQI) ซึ่งพิจารณาจากการให้น้ำหนักค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (FCB) และ แอมโมเนีย (NH₃) มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 0-100 โดยจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำ ดังตารางที่ 1 คุณภาพน้ำในพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมดของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ตามเกณฑ์ดัชนีคุณภาพน้ำโดยรวม แบ่งเป็น **เสื่อมโทรม** ร้อยละ 26 **พอใช้** ร้อยละ 8 และ **ดี** ร้อยละ 66 ดังรูปที่ 2

ตารางที่ 1 เกณฑ์คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index, WQI) (ที่มา กรมควบคุมมลพิษ, iwis.pcd.go.th)

คะแนน	เกณฑ์คุณภาพ	สัญลักษณ์สี
91-100	ดีมาก	ฟ้า
71-90	ดี	เขียว
61-70	พอใช้	เหลือง
31-60	เสื่อมโทรม	น้ำตาล
0-30	เสื่อมโทรมมาก	แดง

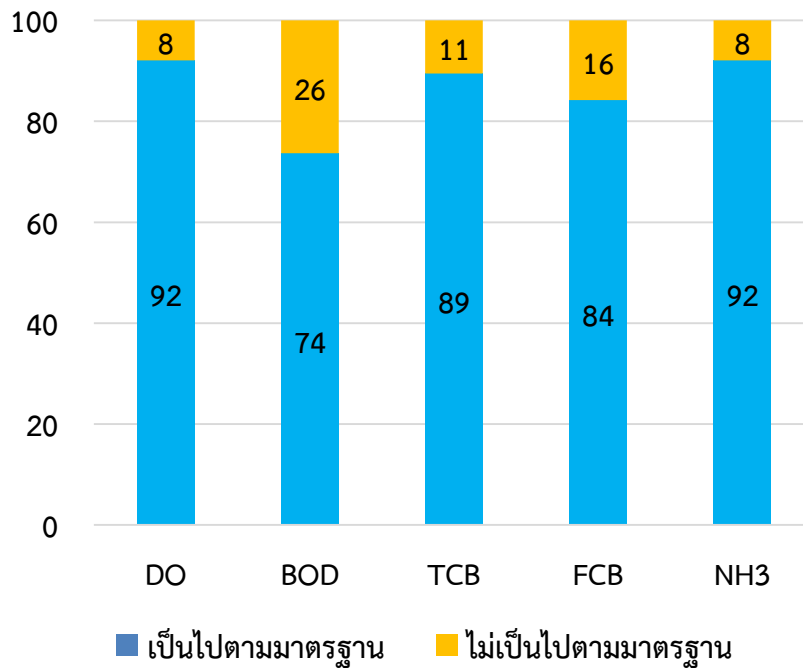

รูปที่ 2 ร้อยละของคุณภาพน้ำทั้งหมด 38 สถานี

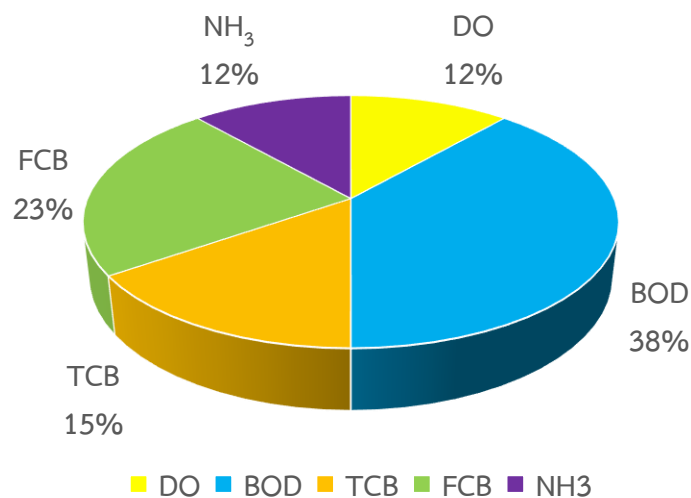
ตารางที่ 2 สรุปคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ประจำปีงบประมาณที่ 1/61 (ต.ค.-ธ.ค. 60)

แหล่งน้ำ	จำนวนสถานี	WQI เฉลี่ย	คุณภาพ	พารามิเตอร์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ
แม่น้ำวัง	9	62	พอใช้	FCB, TCB, NH ₃ , BOD
แม่น้ำจาง	4	65	พอใช้	DO, BOD, TCB, FCB
แม่น้ำต๋วย	1	55	เสื่อมโทรม	FCB
แม่น้ำยม	6	71	ดี	DO, BOD
แม่น้ำแม่ต้า	1	63	พอใช้	BOD
ห้วยแม่คำมี	1	76	ดี	-
กว๊านพะเยา	6	67	พอใช้	BOD
แม่น้ำอิง	3	73	ดี	DO, BOD
หนองเล็งทราย	3	58	เสื่อมโทรม	DO, BOD
แม่น้ำน่าน	4	76	ดี	-

เมื่อพิจารณารายพารามิเตอร์เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3 ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 พบว่าส่วนใหญ่เป็นไปตามเกณฑ์ โดยพารามิเตอร์ที่มีไม่เป็นไปตามเกณฑ์มากที่สุด ได้แก่ ค่าความสกปรกในรูปอินทรีย์สาร (BOD) ดังรูปที่ 4 คิดเป็นร้อยละของพารามิเตอร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำมากที่สุด ได้แก่ ค่าความสกปรกในรูปอินทรีย์สาร (BOD) คิดเป็นร้อยละ 38 ค่าการปนเปื้อนของฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB) ร้อยละ 23 ค่าการปนเปื้อนของโคลิฟอร์มแบคทีเรียรวม (TCB) ร้อยละ 15 ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) และค่าการปนเปื้อนแอมโมเนีย (NH₃) ร้อยละ 12 ตามลำดับ ดังรูปที่ 5

รูปที่ 4 สัดส่วนร้อยละรายพารามิเตอร์เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3

รูปที่ 5 ร้อยละของพารามิเตอร์ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3

รายงานสรุปสถานการณ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน

ภาคผนวก

แม่น้ำ	สถานี	ที่ตั้งสถานี	DO	BOD	TCB	FCB	NH ₃	ค่า WQI	คุณภาพน้ำ
วัง	WA02	สะพานทองสวัสดิ์ ต.ล้อมแรด อ.เถิน จ.ลำปาง	7.1	1.0	330	78	ND	78	ดี
วัง	WA03	จุดสูบน้ำดิบการประปาสบปราบ บ.ลำหลวง อ.สบปราบ จ.ลำปาง	7.1	0.8	1,400	460	ND	77	ดี
วัง	WA3.4	สะพานบ้านต้า ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง	4.0	*2.7	*160,000	*92,000	*0.68	37	เสื่อมโทรม
วัง	WA04	สะพานบ้านดงพัฒนา ต.บ่อแฮ้ว อ.เมือง จ.ลำปาง	4.8	0.7	*35,000	*11,000	*0.53	38	เสื่อมโทรม
วัง	WA4.1	ฝายยาง เทศบาลนครลำปาง อ.เมือง จ.ลำปาง	4.0	2.0	*35,000	*16,000	*0.61	51	เสื่อมโทรม
วัง	WA4.3	สะพานรัตนโกสินทร์ 200ปี อ.เมือง จ.ลำปาง	6.2	1.5	78	78	0.48	73	ดี
วัง	WA5.1	สะพานเสตุวารี บ.พิชัย อ.เมือง จ.ลำปาง	4.5	0.7	9,200	*9,200	0.23	54	เสื่อมโทรม
วัง	WA06	จุดบรรจบแม่น้ำสอย บ.หลุก ต.วิเชตนคร อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง	5.3	0.3	1,300	20	0.20	76	ดี
วัง	WA07	ต้นน้ำวัง ต.วังเหนือ อ.วังเหนือจ.ลำปาง	7.2	0.4	2,400	1,300	0.13	75	ดี
จาง	JA01	ฝายบ้านวังพร้าว ต.วังพร้าว อ.เกาะคา จ.ลำปาง	6.9	1.9	230	45	0.07	74	ดี
จาง	JA02	ฝายบ้านน้ำไทรง อบต.นาครี อ.แม่ทะ จ.ลำปาง	6.0	0.9	330	20	ND	77	ดี
จาง	JA03	ฝายบ้านหัวเสือ ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง	*3.2	*3.8	*5,400	*5,400	ND	55	เสื่อมโทรม
จาง	JA04	ลำน้ำห้วยอ่างเก็บน้ำแม่เกาะ บ.สบเกาะ ต.สบป่าด อ.เมือง จ.ลำปาง	4.2	*3.2	2,400	490	ND	53	เสื่อมโทรม
ตู่ย	TU01	สะพานบ้านทับหมาก ต.บ่อแฮ้ว อ.เมือง จ.ลำปาง	5.2	0.83	9,200	*9,200	0.08	55	เสื่อมโทรม
ยม	YO09	สะพานวังขึ้น ต.วังขึ้น อ.วังขึ้น จ.แพร่	7.2	0.7	3,500	330	0.07	77	ดี
ยม	YO10	สะพานพัฒนาภาคเหนือ 8 บ.น้ำโค้ง อ.เมือง จ.แพร่	5.9	*2.1	1,300	1,300	0.07	61	พอใช้
ยม	YO11	สะพานคลองโพธิ์ บ.คลองโพธิ์ อ.เมือง จ.แพร่	6.0	0.5	3,500	790	ND	75	ดี
ยม	YO12	ฝายแม่ยม ต.บ้านหนอง อ.สอง จ.แพร่	6.8	1.5	330	45	ND	75	ดี
ยม	YO13	สะพานทางหลวงสาย 1091 ช้างหมวดการทางเชียงใหม่ อ.เชียงใหม่ จ.พะเยา	5.9	1.1	230	130	0.13	76	ดี
ยม	YO14	สะพานแม่ซ้ายม ต.นาปรัง อ.ปง จ.พะเยา	*0.2	0.5	2,400	490	0.18	59	เสื่อมโทรม
กว๊านพะเยา	KP01	สะพานหน้าสถานีประมงน้ำจืด อ.เมือง จ.พะเยา	5.6	*2.1	40	18	0.35	62	พอใช้
กว๊านพะเยา	KP05	หน้าอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง อ.เมืองจ.พะเยา	5.6	1.7	790	130	0.32	72	ดี
กว๊านพะเยา	KP06	หน้าการประปา อ.เมือง จ.พะเยา	5.8	1.5	45	18	0.36	73	ดี
กว๊านพะเยา	KP07	ปากแม่น้ำอิง บริเวณสะพานขุนเดช อ.เมือง จ.พะเยา	4.5	*2.4	2,400	78	0.20	60	เสื่อมโทรม

รายงานสรุปสถานการณ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน

แม่น้ำ	สถานี	ที่ตั้งสถานี	DO	BOD	TCB	FCB	NH ₃	ค่า WQI	คุณภาพน้ำ
กว๊านพะเยา	KP09	กลางกว๊านพะเยา อ.เมือง จ.พะเยา	6.8	1.6	460	110	0.33	74	ดี
กว๊านพะเยา	KP10	ปากคลองแม่ใส อ.เมือง จ.พะเยา	4.9	*2.5	460	45	0.33	60	เสื่อมโทรม
อิง	EI03	สะพานแม่น้ำอิง ถ.จุน-แม่ลอยไร่ อ.จุน จ.พะเยา	4.8	1.5	330	78	0.34	72	ดี
อิง	EI3.1	สะพานข้ามน้ำอิง ต.ท่าวังทอง อ.เมือง จ.พะเยา	6.0	1.8	490	179	0.13	74	ดี
อิง	EI04	สะพานบ้านร่องห้า ทางเข้าน้ำตกจำปาทอง อ.เมือง จ.พะเยา	4.2	1.8	490	130	0.07	72	ดี
หนองเล็งทราย	NL01	ด้านเหนือหนองเล็งทราย (ใต้บริเวณเลี้ยงวัว) อ.แม่ใจ จ.พะเยา	7.8	1.7	330	45	0.09	75	ดี
หนองเล็งทราย	NL02	ฝายน้ำล้นใกล้สำนักงานเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองเล็งทราย อ.แม่ใจ จ.พะเยา	*3.2	*6.5	230	20	0.23	44	เสื่อมโทรม
หนองเล็งทราย	NL03	สถานีสูบน้ำประปา อ.แม่ใจ จ.พะเยา	7.2	*2.9	1,700	18	0.35	56	เสื่อมโทรม
น่าน	NA12	บ้านดอนศรีเสริม ต.โนนเวียง อ.เมือง จ.น่าน	6.8	1.1	330	78	0.00	77	ดี
น่าน	NA13	จุดสูบน้ำเวียงสา ต.สำน อ.เวียงสา จ.น่าน	7.0	0.5	790	140	0.13	78	ดี
น่าน	NA14	จุดสูบน้ำการประปาท่าวังผา ต.ท่าวังผา อ.ท่าวังผา จ.น่าน	6.8	0.8	9,200	3,500	0.00	72	ดี
น่าน	NA15	สะพานทุ่งช้างพัฒนา บ.เวียงสอง ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน	8.0	0.3	1,300	340	ND	78	ดี
แม่คำมี	KM01	สะพานข้ามห้วยแม่คำมี ต.ไผ่โทน อ.ร้องกวาง จ.แพร่	9.2	0.5	700	78	ND	76	ดี
แม่ต้า	MT01	สะพานหลังวัด ต.ตำมอก อ.ร้องกวาง จ.แพร่	7.1	*2.5	1,300	78	ND	63	พอใช้
เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3			≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5		

หมายเหตุ * ได้แก่ ค่าคุณภาพน้ำเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้เป็นแหล่งคุณภาพน้ำที่มีสภาพตามธรรมชาติหรือรับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท แบ่งตามการใช้ประโยชน์ออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4	ประเภทที่ 5
<ul style="list-style-type: none"> - การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติก่อน - การขยายพันธุ์ตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตระดับพื้นฐาน - การอนุรักษ์ระบบนิเวศของแหล่งน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน - การอนุรักษ์สัตว์ - การประมง - การว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน - การเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน - การอุตสาหกรรม 	สามารถเป็นประโยชน์เพื่อการคมนาคม

